

CITOGENETINIAI GALVIJŲ TYRIMAI

Natalija Krasnopiorova, Ilona Miceikienė

Lietuvos veterinarijos akademija, Gyvūnų veisimo ir genetikos katedra,

K. Janušausko gyvūnų genetikos laboratorija, Tilžės g. 18, Kaunas, LT-47181; el. paštas:natalija@lva.lt

Santrauka. Norint planingai gerinti ūkiškai naudingas galvijų savybes, reikia pakankamai turėti labai produktyvių ir ypatingomis veislinėmis savybėmis pasižyminčių reproduktorių. Pradėjus taikyti stambaus masto selekcijos priemones, vertingiausiais buliais galima gerinti dideles gyvulių grupes, todėl vieno buliaus vaidmuo labai išauga. Masiškas bulių gerintojų ir jo palikuonių panaudojimas gali ne tik pagerinti palikuonių produktyvumą, bet ir išplatinti recesyvines užslėptas anomalijas. Dalį šių genetinių anomalijų galima nustatyti atliekant citogenetinę chromosomų analizę. Šio darbo tikslas buvo ištirti chromosomų skaičiaus ir struktūros pokyčius bei įvertinti veislės įtaką chromosominių aberacijų dažniui tarp veislinių buliukų. Ištyrus Panevėžio veislininkystės buliukus, paveldimų chromosomų skaičiaus ar struktūros pakitimų nerasta. Rastas vidutinis chromosominių aberacijų dažnis – 0,04 aber./ląst., vidutinis pakitusių ląstelių kiekis – 13,04 proc. Dažniausiai sutinkama chromosominė aberacija buvo chromatidžių trūkiai. Veislė apsprendžia 32,6 proc. aberacijų dažnio, 29,1 proc. spragų dažnio įvairavimo.

Raktažodžiai: chromosoma, kariotipas, chromosominės aberacijos.